

Управление на капитала и капиталови изисквания на Банка ДСК ЕАД
2008 г.

Управление на капитала и капиталови изисквания на Банка ДСК ЕАД

Българска народна банка като главен регулаторен орган за Банката определя минимален размер, елементи и структура на собствения капитал, както и минималните капиталови изисквания за поеманите от Банката рискове. Съблюдаването на регулаторните изисквания се наблюдава на тримесечна основа. Банката следва да поддържа собствен капитал, който по всяко време да е по-голям или равен на сумата от капиталовите изисквания:

- За кредитен риск и риск от разсейване по отношение на банковия портфейл;
- За позиционен риск и сетълмент риск по отношение на дейността в търговския портфейл;
- За риск от контрагента по отношение на цялостната дейност;
- За валутен и стоков риск по отношение на цялостната дейност;
- За операционен риск по отношение на цялостната дейност.

(1) Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели се образува от сбора на капитала от първи ред (първичен капитал) и капитала от втори ред (допълнителен капитал), намалени със специфични отбиви.

Елементи на капитала от първи ред са: регистрирания и внесен капитал; фонд „Резервен“ и резервите с общо предназначение, заделени от печалбата след облагането ѝ. Сумата на горните елементи се намалява с нематериалните активи и с нереализираната загуба от финансови инструменти на разположение за продажба.

Елементи на допълнителния капитал са резервите от преценка на недвижимите имоти, използвани за банкова дейност, както и сумите, привлечени от банката чрез безсрочни дългово-капиталови (хибридни) финансови инструменти или подчинен срочен дълг.

Намаления от регулаторния капитал са: балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция; балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесеня капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги, както и балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от внесеня капитал на неконсолидирано нефинансово предприятие. Намаленията се приспадат поравно от капитала от първи и от капитала от втори ред.

Националният регулатор налага лимити и съотношения към елементите и структурата на капитала за регулаторни цели. Допълнителният капитал не може да надвишава капитала от първи ред. Капиталът от втори ред, привлечен чрез дългово-капиталови (хибридни) инструменти или чрез подчинен срочен дълг, не може да превишава половината от капитала от първи ред.

(2) *Капиталови показатели*

Собствен капитал (капиталова база)

	31 декември 2008	31 декември 2007
<i>В хиляди лева</i>		
Капитал от първи ред преди специфични намаления	835 457	654 753
Регистриран и внесен капитал	153 984	153 984
Резерви	691 321	505 738
Оценъчни разлики от дългови инструменти на разположение за продажба	(6 154)	(2 761)
Други резерви с общо предназначение	21 994	21 994
Нематериални активи	(25 688)	(24 202)
Капитал от втори ред преди специфични намаления	510 782	96 515
Резерви от преценка на недвижими имоти, в които се помещава банката	93 053	96 515
Подчинен срочен дълг - до 50% от Капитал от първи ред	417 729	-
Намаления от капитала от първи и втори ред	(22 991)	(26 520)
Балансовата стойност на инвестициите в акции и други форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банката	(11 891)	(11 591)
Балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесенния капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги	-	(3 829)
Специфични намаления от капитала от Първи и Втори ред	(11 100)	(11 100)
Пропорционално разпределение на намаленията		
от капитала от Първи ред	(11 495)	(13 260)
от капитала от Втори ред	(11 496)	(13 260)
Капитал от първи ред	823 962	641 493
Капитал от втори ред	499 286	83 255
Собствен капитал (капиталова база)	1 323 248	724 748
Превъшение (+) / недостиг (-) на собствения капитал	441 948	9 946

Банката установява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи. Рисково-претеглените активи представляват сумата от рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск. Адекватността на първичния капитал е процентното съотношение между капитала от първи ред и рисково-претеглените активи. Отношението на общата капиталова адекватност не може да бъде по-малко от 12 %, а на адекватността на първичния капитал – по-малко от 6 %.

Капиталови съотношения

	31 декември 2008	31 декември 2007
Отношение на обща капиталова адекватност	18.02%	12.17%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	11.22%	10.77%

На 19.12.2007 г. ОТП Банк Унгария, чрез дъщерното си дружество ОТП Файненсинг Недерландс Б.В. (OTP Financing Netherlands B.V.) предостави на Банка ДСК подчинен срочен дълг в размер на 200 милиона евро, а на 20.10.2008 г. - още 150 милиона евро. Падежът на първия подчинен срочен дълг е на 19.12.2012 г., а на втория – 20.12.2016 г. Включването на подчинения срочен дълг в допълнителния капитал става в случай, че той отговаря на нормативно-определените условия и след получаване на разрешение от БНБ. През последните 5 години до падежа на дълга, той се включва като елемент на регулаторния капитал с намаление от 20 на сто годишно. Тъй като общата сума на допълнителния капитал не може да превишава 50 на сто от размера на капитала от първи ред, подчиненият срочен дълг, признат за елемент на допълнителния капитал възлиза на 417 729 хил. лева към 31.12.2008 г.

Политиката на Банка ДСК по управление и разпределение на капитала се определя от Управителния съвет на Банката. Разпределението на капитала между различните операции и дейности има за задача да оптимизира доходността от алокирания капитал. Процесът се осъществява под ръководството на Комитета за активите и пасивите, като се прави преглед на нивата на поетия от Банката кредитен, пазарен и операционен риск. Съвместно с ОТП Банк Унгария, в процеса на планиране на капитала на групата, се извършва вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява необходимостта от увеличение на регулаторния капитал.

За определяне на капиталовите изисквания за кредитен и пазарен риск Банка ДСК разграничава всичките си позиции между търговски и банков портфейл. Търговският портфейл обхваща позициите във финансови инструменти и стоки, които Банката държи с намерение за търгуване или за хеджиране на други елементи в търговския си портфейл. Такива позиции се държат с цел краткосрочна препродажба или реализиране на печалба от разликите между техните продажни и покупни цени, възникващи от действителните или очакваните краткосрочни ценови разлики на пазара. Банковият портфейл обхваща балансовите и задбалансовите позиции, които не са класифицирани като позиции в търговския портфейл.

(3) *Капиталови изисквания за кредитен риск*

Банка ДСК прилага стандартизирания подход за изчисляване на рисково-претеглените си активи за кредитен риск. За целта Банката умножава позициите си в банковия портфейл по рискови тегла, определени от местния регулаторен орган БНБ, в зависимост от външната кредитна оценка за всеки негов актив. Така изчислените рисково-претеглени активи включват позициите в банковия портфейл, приравнените към балансови задбалансови позиции.

извънборсовите дериватни инструменти (ОТС), претеглени за риск от контрагента и позициите в търговския портфейл, претеглени за риск от контрагента.

Директива 2000/12/ЕС на Европейския парламент дава общата рамка на стандартизирания подход за присъждане на рискови тегла в зависимост от външната кредитна оценка на активите, като едновременно с това определя и възможностите за национални дискреции на националния регулаторен орган. Като цяло БНБ изисква прилагането на по-високи рискови тегла: за вземания или условни вземания на дребно се прилага рисково тегло 100 % (вместо 75 % по Европейската Директива); за вземания или условни вземания, обезпечени с жилищна ипотека, отговаряща на регулаторните изисквания се прилага рисково тегло 50 % (вместо 35 %), а вземания, обезпечени с ипотека на търговски имоти не получават по-благоприятното третиране с 50 % рисково тегло, допускано от Директивата.

Капиталовото изискване по стандартизирания подход за кредитен риск е 12 %.

Експозиции към кредитен риск и риск от разсейване към 31 декември 2008 г.

В хиляди лева

Клас балансови експозиции	Отчетна стойност		Прови- зия	Нетна стойност по рискови тегла					Общо нетна стойност	Капита- лово изискване
	преди редуцира- не на кредитния риск	след редуцира- не на кредитния риск		0%	20%	50%	100%	150%		
Централни правителства и централни банки	692 774	698 677	-	656 938	4 438	37 301	-	-	698 677	2 345
Регионални или местни органи на властта	8 552	8 552	(85)	-	-	-	8 467	-	8 467	1 016
Административни органи или сдружения с нестопанска цел	8 330	2 995	(434)	-	-	1 836	725	-	2 561	197
Международни банки за развитие	14 906	14 906	-	14 906	-	-	-	-	14 906	-
Институции	124 404	127 571	-	-	94 874	30 174	-	2 523	127 571	4 542
Предприятия	1 250 667	1 223 287	(10 539)	-	-	-	1 212 748	-	1 212 748	145 530
Вземания на дребно	3 747 632	3 740 012	(268 124)	-	-	-	3 471 888	-	3 471 888	416 626
Вземания обезпечени с недвижимо имущество	2 530 261	2 530 129	(11 501)	-	-	2 206 950	311 678	-	2 518 628	169 818
Вземания от колективни инвестиционни схеми	181	181	-	-	-	-	181	-	181	22
Други	510 534	541 931	-	221 525	46 328	-	274 078	-	541 931	34 001
Общо	8 888 241	8 888 241	(290 683)	893 369	145 640	2 276 261	5 279 765	2 523	8 597 558	774 097

Експозиции към кредитен риск и риск от разсейване към 31 декември 2008 г. - продължение

Клас задбалансови експозиции	Отчетна стойност		Про-визия	Нетна стойност по рискови тегла преди кредитна конверсия					Общо нетна стойност	Капиталово изискване
	преди редуциране на кредитния риск	след редуциране на кредитния риск		0%	20%	50%	100%	150%		
Централни правителства и централни банки	-	28	-	-	28	-	-	-	28	-
Регионални или местни органи на властта	2 005	1 962	-	-	-	-	1 962	-	1 962	74
Административни органи или сдружения с нестопанска цел	40	7 117	-	-	-	7 102	15	-	7 117	384
Международни банки за развитие	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Институции	12 968	13 559	-	-	908	12 651	-	-	13 559	377
Предприятия	499 329	460 859	-	-	-	-	460 859	-	460 859	13 978
Вземания на дребно	193 464	184 665	-	-	-	-	184 665	-	184 665	885
Вземания обезпечени с недвижимо имущество	71 111	71 091	-	-	-	35 770	35 321	-	71 091	1 185
Други	-	39 636	-	28 908	10 728	-	-	-	39 636	99
Общо	778 917	778 917	-	28 908	11 664	55 523	682 822	-	778 917	16 982

За установяване на експозицията към кредитен риск от контрагента по сделки с извънборсови дериватни инструменти Банка ДСК прилага метода на пазарната оценка, при който стойността на експозицията се определя чрез сумиране на текущата разменна стойност и потенциалната бъдеща кредитна експозиция. Текущата разменна стойност на срочните контракти за обмяна на валута е пазарната стойност на договорите, когато тя е положителна, или равна на нула, когато пазарната стойност е нулева или отрицателна. Добавката за потенциалната бъдеща кредитна експозиция се изчислява като размерът на условната главница по договорите се умножи по кредитен конверсионен коефициент, който се определя от срока до падежа и вида на договора – в случая 1 % за валутни договори със срок под 1 година.

Клас експозиции към кредитен риск от контрагента	Отчетна стойност		Про-визия	Нетна стойност по рискови тегла					Общо нетна стойност	Капиталово изискване
	преди редуциране на кредитния риск	след редуциране на кредитния риск		0%	20%	50%	100%	150%		
Институции	1 881	1 881	-	-	1 881	-	-	-	1 881	45
Общо	1 881	1 881	-	-	1 881	-	-	-	1 881	45

(4) *Капиталови изисквания за пазарен риск*

Рисково-претеглените активи за пазарен риск включват рисково-претеглените активи за позиционен риск в търговския портфейл и рисково-претеглените позиции за валутен риск за цялостна дейност.

▪ *Капиталови изисквания за позиционен риск*

Търговският портфейл на Банката съдържа дългови инструменти, за които тя изчислява капиталови изисквания за общ и специфичен риск за всяка валута поотделно.

За изчисляване на капиталовите изисквания за общ позиционен риск Банката прилага падежния подход, при който нетните позиции от съответния дългов инструмент се претеглят съобразно с техния падеж.

За изчисляване на капиталовите изисквания за специфичен риск Банката умножава нетните позиции от съответния дългов инструмент по тегла съобразно емитента, външната му кредитна оценка и остатъчния срок до падеж на инструмента.

Капиталови изисквания за позиционен риск към 31 декември 2008 г.

В хиляди лева

Дългови инструменти в търговския портфейл	BGN	EUR	Тегла	Капиталово изискване
Общ риск. Падежен подход				
0 ≤ 1 месец	5 108	9 138	0.00%	-
> 1 ≤ 3 месеца	1 512	-	0.30%	5
> 6 ≤ 12 месеца	-	-	1.05%	-
> 1 ≤ 2 (1,9 при купон под 3%) години	605	1 023	1.88%	30
> 2 ≤ 3 (> 1,9 ≤ 2,8 при купон под 3%) години	1 972	-	2.63%	52
> 3 ≤ 4 (> 2,8 ≤ 3,6 при купон под 3%) години	-	-	3.38%	-
> 4 ≤ 5 (> 3,6 ≤ 4,3 при купон под 3%) години	-	1 207	4.13%	50
> 5 ≤ 7 (> 4,3 ≤ 5,7 при купон под 3%) години	1 148	-	4.88%	56
> 7 ≤ 10 (> 5,7 ≤ 7,3 при купон под 3%) години	-	2 140	5.63%	120
Общо	10 345	13 508		313
Специфичен риск				
Дългови инструменти от първа категория на табл. 1 от Приложение IX (0% капиталово изискване)	10 345	13 508	0.00%	-
Общо	10 345	13 508		-
Капиталово изискване по валути	124	189		313

▪ *Капиталови изисквания за валутен риск*

Банка ДСК изчислява капиталово изискване за валутен риск, произтичащ от позициите в банков и търговски портфейл, когато сумата на общата нетна открита валутна позиция превишава 2 % от собствения капитал (капиталовата база).

От 1999 г. в България беше въведен Валутен борд и националната валута беше прикрепена към еврото с фиксиран курс. Поради тази причина позициите деноминирани в евро не участват в изчислението за открита валутна позиция и не са подложени на капиталови изисквания.

Капиталови изисквания за валутен риск към 31 декември 2008 г.

В хиляди лева

Нетна открита валутна позиция	Брутна позиция		Нетна позиция	Капиталови изисквания (сума)*
	дълга	къса		
Обща позиция във валути, различни от отчетната	205 436	201 731	3 705	-
Валути във втората фаза на ЕПС	-	-	-	
Други валути (вкл. КИС, третиран като отделни валути)	205 436	201 731	3 705	
Валутни позиции				
EUR	3 487 254	3 480 355	6 899	
GBP	9 214	8 740	474	
SEK	220	1	219	
CHF	1 726	1 702	24	
Други валути на страни от ЕИО**	274	-	274	
USD	193 890	191 287	2 603	
CAD	95	1	94	
JPY	17	-	17	

* когато нетната открита валутна позиция превишава 2% от капиталовата база

** RON и HUF

(5) *Капиталови изисквания за операционен риск*

Банка ДСК изчислява капиталово изискване за операционен риск като използва подхода на базисния индикатор. Този подход предвижда Банката да изчислява размера на капитала за покриване на загуби от операционен риск чрез умножение на средногодишния брутен доход за

последните три години по коефициент 0.15. Брутният доход се формира от сумата на нетния лихвен доход и нетния нелихвен доход преди приспадането на провизиите за обезценка и оперативните разходи на базата на одитирани данни.

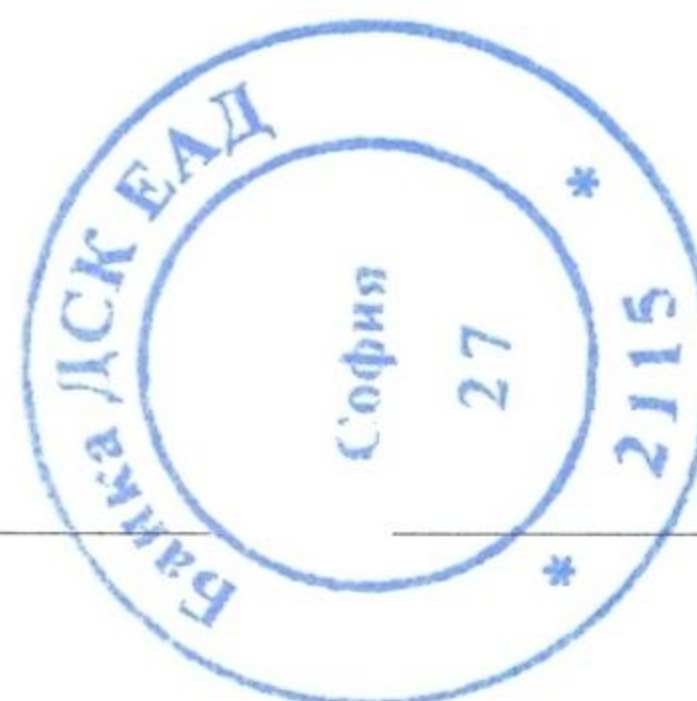
Капиталови изисквания за операционен риск към 31 декември 2008 г.

В хиляди лева

Групи дейности	Брутен доход			Капиталови изисквания
	2005	2006	2007	
Общо банкови дейности, предмет на подхода на базисния индикатор	345 677	396 420	456 070	89 863

Виолина Маринова
Главен изпълнителен директор

Любомир Желязков
Изпълнителен директор